

VAGN ERIK ANDERSEN, journalist

Alle får børstet tænder af en klinikassistent hver 14. dag

I Vallensbæk Kommune har omsorgstandplejen høj prioritet. Det betyder hyppige besøg hos de ældre og et tæt samarbejde med plejepersonalet.

De ældre, der hører under omsorgstandplejen i Vallensbæk Kommune får hver 2. uge børstet deres tænder af en klinikassistent i samarbejde med en ansat fra hjemmeplejen.

Tandplejen har to klinikassistenter, som en gang om ugen kører ud og besøger kommunens to plejecentre.

– Vi havde svært ved at finde nogen blandt vores ansatte, der havde lyst til at tage den opgave på sig, men da vi skulle slå nye klinikassistentstillinger op søgte vi specifikt efter nogen, der havde erfaring med at arbejde i hjemmeplejen og lyst til opgaven, fortæller klinikchef Gitte Johansen.

At plejepersonalet deltager ved tandbørstningen er blot en af mange måder, man samarbejder på. Én gang årligt tager personale fra tandplejen ud på pleje-

centrene og underviser de ansatte i mundhygiejne på plejkrævende patienter og to-tre gange om året underviser tandplejere de SOSU-studerende, der er i praktik i kommunen.

Hvert år afholdes der møder på ledelsesplan mellem tandplejen og hjemmeplejen, og et af formålene er at sikre en fælles forståelse for, hvem der skal tilbydes omsorgstandpleje både for at sikre, at de som har et behov får et tilbud og for at undgå at bruge ressourcer på ældre, som har mulighed for at gå til privat tandlæge. På mødet gennemgår man forskellige cases, så man får lejlighed til at høre hinandens forskellige opfattelser i konkrete sager.

Personale fra tandplejen og plejecentrene har også

Vallensbæk »

FOTO FRA LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE. FOTOGRAF, CHRISTOFFER REGILD

» Vallensbæk

Vi har erkendt, at det er meget sværere end vi troede at holde de ældres tænder rene.

GITTE JOHANSEN

afholdt fælles kurser om temaer som kost, etik og kommunikation med ældre.

– Vi har typisk et forskelligt syn på saftevand og mange typer fødevarer, og derfor er det rigtigt sundt for begge parter at lære hinanden at kende og forstå hinandens perspektiver, siger Gitte Johansen.

Takkebrev til de ansatte

Hun lægger stor vægt på en anerkendende tilgang i samarbejdet med hjemmeplejen, hvor der først og fremmest er fokus på den rene tand, inden opmærksomheden flyttes hen på de 19 snavsede. Ved at rose og snakke om dér, hvor der er børstet godt, prøver man at få udbredt de tiltag, der virker.

Hvert år op til sommerferien sender tandplejen et brev til de ansatte på plejecentrene, hvor de bliver anerkendt for deres hjælp med at holde de ældres tænder rene.

– Vi har erkendt, at det er meget sværere end vi troede, at holde de ældres tænder rene. Selv om plejepersonalet tilsyneladende gør alt det rigtige, så viser det sig tit, at tænderne faktisk ikke er blevet tilstrækkeligt rene, siger Gitte Johansen.

I det seneste brev til medarbejderne i hjemmepleje og plejeboliger skriver hun:

”Tandplejen takker endnu en gang af for et år med rigtig godt samarbejde mellem jer og os. Det er fortsat en svær opgave med store udfordringer at børste de plejekrævende borgers tænder rene. For det første at få lov til at hjælpe borgerne med opgaven og for det

andet at komme til at børste ordentligt – arbejdsstillinger og lysforhold taget i betragtning. Derudover kommer behovet for hjælp til tandbørstning og mundpleje ofte i konflikt med at I i Hjemmeplejen forsøger at give borgeren hjælp til selvhjælp, og ikke at overtage opgaverne for dem. Tandbørstning er ofte en af de sidste funktioner, mange borgere selv kan klare – synes de selv – men så er det, at vi i Tandplejen synes noget andet.”

Et af de meget effektive midler til at forbedre mundhygiejnen har vist sig at være Duraphat-tandpasta, som stort set samtlige ældre i omsorgstandplejen i Vallensbæk får ordineret. Halvandet år efter man var begyndt på det, var der en nedgang i antallet af patienter, som havde brug for tandbehandling, med 35 procent.

Smiley-ordning

I lighed med fødevarerbutikkerne har tandplejen i Vallensbæk indført en smiley-ordning, som dog ikke hænger offentligt tilgængeligt på plejecentrene. I dag bliver der kun givet smiley'er i en bog, og kun tandplejens ansatte har adgang til oplysningerne.

– Vi måler på mundhygiejnen og ud fra ændringerne i smiley'ernes mundvige kan vi se om profylaksen i omsorgstandplejen og undervisningen af personalet virker. Det er vores måde at kvalitetssikre på, siger Gitte Johansen.

FAKTA

I Vallensbæk Kommune er der ca. 100, som er visiteret til omsorgstandplejen. Højst 10 af dem er hjemmeboende. Den kommunale tandpleje har 10 ansatte.

Kommunens tandklinikker og plejecentre ligger ved siden af hinanden, så det er forholdsvis let at transportere de ældre i kørestol til og fra tandklinikken.

Demente beboere på det ene plejecenter får dog tandbehandling på plejecentret, hvor der er placeret en tandlægestol og en mobil unit.

I Vallensbæk Kommune er der ingen egenbetaling for omsorgstandplejen.